

PEC

**EQUIP D'ACOMPANYANTS DEL
CEIP ROSA DELS VENTS
CURS 2019-2020**

ÍNDEX

Introducció

0. Fitxa tècnica

I. On som?

1.1. Situació i entorn

1.1.1 Context sociocultural

1.2. Equipaments

1.2.1. Edifici Principal

1.2.2. Exteriors 1

1.2.3. Exteriors 2

1.2.4. Exteriors 3

1.2.5. Necessitats

1.2.6. Espais i usabilitat

2. Qui som i com ens definim?

2.1. Antecedents

2.2. Xarxa d'escoles públiques per la renovació pedagògica de Mallorca.

2.3. Trets d'identitat

2.4. Què volem?

3. Línia metodològica

3.1. Bases pedagògiques

3.2. Espai i temps

3.2.1. Gestió dels espais

3.2.2. Gestió del temps

3.2.3. Gestió de l'alumnat

3.2.4. Recursos humans

3.3. Altres projectes

3.3.1. Projecte Integral de Música

3.3.2. Art en anglès

3.3.3. Taller de dansa

3.3.4. Sortides

4. Concreció curricular

4.1. Segon Cicle d'Educació Infantil

4.2. Educació Primària

4.3. Trets particulars

4.4. Metodologia didàctica

4.4.1. L'arribada i el "bon dia!"

4.4.2. Ambients preparats

4.4.3. El joc lliure

4.4.4. Projectes

4.4.5. Tallers

4.4.6. L'hora del conte

4.4.7. Assemblees

4.4.8. Registres

4.5. Forma i criteris d'observació de l'evolució de l'alumnat

4.6. Atenció a la diversitat

5. Projecte Lingüístic

6. Pla d'acció tutorial

6.1. Tutoria de grup i individual

6.2. Tutoria dintre del claustre d'acompanyants

6.3. Tutoria i famílies

7. Pla de convivència

8. Rof

9. Altres col.laboracions

9.1. PIP

9.2. Treball per projectes amb el suport de la biblioteca escolar

9.3. Centre col.laborador de la UIB

9.4. Estadets pedagògiques

9.5. Edulab

10. Bibliografia

11. Annexes

Introducció

El Ceip Rosa dels Vents és un centre d'aprenentatge d'Educació Infantil i Primària públic gestionat per la Conselleria de les Illes Balears

El Projecte Educatiu de Centre (d'ara en endavant, PEC) que es presenta a continuació és resultat d'una elaboració consensuada entre el claustre de mestres i pretén ser una exposició de les línies més generals del funcionament del centre i el tipus d'escolarització que s'ofereix.

Aquest centre es defineix com a una escola viva i activa, i donada la peculiaritat d'aquesta opció perfilarem les bases pedagògiques definitòries d'aquesta línia metodològica i les pràctiques educatives i organitzatives que se'n deriven.

El present document té caràcter públic i romandrà a l'abast de la comunitat educativa: professorat, pares i mares i alumnat.

El desenvolupament i implementació total del present PEC, igual que molts altres aspectes del centre es fa de manera gradual i atenent a les prioritats pedagògiques i del centre en cada moment.

En tractar-se d'un projecte viu, és necessària la revisió constant de la nostra tasca de gestió, valoració i modificació si s'escau, amb el benentès que es mantindran les bases pedagògiques aquí especificades, els acords presos en el claustre i la legalitat vigent.

0. **Fitxa tècnica**

Denominació: Ceip Rosa dels Vents

Titularitat: Pública. Depenent de la Conselleria d'Educació i Cultura de les Illes Balears

Tipus d'ensenyament: general i obligatori.

Tipus de pedagogia: viva i activa.

Etaques educatives: Educació Infantil i Educació Primària

Adreça postal: C/ Vent del Nord s/n, Colònia de Sant Pere

Adreça electrònica: ceiprosadelsvents@educaib.eu

Pàgina web: www.ceiprosadelsvents.com

I. On som?

1.1. Situació i entorn

El Ceip Rosa dels Vents és un centre d'aprenentatge d'Educació Infantil i Primària públic gestionat per la Conselleria de les Illes Balears.

Es troba en una petita localitat costanera de Mallorca, la Colònia de Sant Pere, al peu de les muntanyes de la Serra de Llevant i limítrofa al Parc Natural de Llevant, un espai protegit de gran valor terrestre i marítim. Les instal·lacions es van estrenar fa 15 anys, anteriorment el col·legi estava situat en el centre del poble, en unes instal·lacions molt petites ja que acollia a no més de 10 alumnes. Actualment el nostre centre, del qual ja s'ha aprovat l'ampliació per al curs 2021 compta amb una aula de "escoleta" (0-3) i dos espais interiors (aules), un gimnàs, una aula exterior, una cúpula geodèsica, una aula prefabricada i una parcel·la de bosc, a més del pati exterior.

L'evolució de la matrícula ha estat molt significativa des de l'aprovació de l'actual projecte pedagògic: en el curs 2015/2016 estaven matriculats 25 alumnes i per al curs 2019/20 són ja 75. Aquesta evolució també es veu en el creixement del centre ja que fa dos cursos se'ns va concedir la totalitat d'Educació Primària (llavors només es cobria fins al primer cicle d'EP) que es va consolidant progressivament: actualment tenim fins a cinquè curs i en un curs haurem completat ja l'oferta fins a sisè.

El nostre equip humà, també reduït en els seus inicis, es va expandint. Actualment la nostra plantilla consta de 7 mestres a jornada completa i 2 a mitja jornada. A més comptem durant la setmana amb la col·laboració d'una acompanyant externa de música (music partner), una especialista de religió, el servei d'orientació de zona, una especialista en dansa, una especialista en art i una assessora psicòloga i psicopedagoga.

1.1.1 Context sociocultural

La **Colònia de Sant Pere** té sis-cents habitants i depèn administrativament d'Artà, malgrat això hi ha un representant (delegat municipal) i unes dependències municipals. També hi ha una biblioteca, uns serveis mèdics (que no són diaris) i un poliesportiu. Està situat al municipi d'**Artà**, un municipi amb molts serveis socioculturals, sanitaris...

La gent del poble es dedica a la hosteleria, educació i feines de caràcter autònom i n'hi ha una gran part que treballa fora del poble. Les famílies de l'escola tenen un nivell socioeconòmic mig-alt, encara que els darrers anys s'han ressentit amb la crisi econòmica i han vist minvats els seus ingressos.

1.2. Equipaments

Plànol de les instal·lacions

1.2.1. Edifici principal

- 1 aula de primer cicle d'Educació Infantil

Projecte Educatiu de Centre, Ceip Rosa dels Vents 19/20

- 2 aules (espai de referència de PETITS i espai de referència de MITJANS)
- 1 espai d'art
- 1 espai de taquilles de mitjans.
- 1 cuina (office) petita
- 1 menjador
- Gimnàs
- 1 despatx de direcció
- 1 sala de mestres
- 1 magatzem de material escolar
- 1 bany adaptat
- 1 banys per mestres
- 3 banys per infants (un és de 3 anys)

1.2.2 Exteriors 1

- Porxada
- Arener
- Zona d'equilibris
- Circuit d'aigua
- Racó musical
- Llit elàstic
- Escala de braquiació
- Parking de bicicletes
- Hort
- Galliner
- Cúpula Geodèsica
- Aula prefabricada
- Espai de taquilles de grans

1.2.3. Exteriors 2

- Bosquet
- Tirolina

1.2.4.Exteriors 3

- Entrada
- Espai de reunions de famílies

1.2.5. Necessitats

L'estructura de l'escola es queda petita. En una primera fase es va treure un espai d'un terç del gimnàs. En una segona fase s'ha instal·lat una aula prefabricada. Estam a l'espera de l'ampliació de l'estructura que es preveu per l'any 2021 en l'espai que hi ha situat a la dreta de l'edifici actual.

1.2.6. Espais i usabilitat

Els ambients preparats són entorns relaxats que permeten que es respectin els ritmes de la infància, les seves necessitats i interessos, amb materials adequats a la seva edat en funció de l'etapa de desenvolupament en què es trobin. Els seus fonaments ens mostren un canvi de mirada

Projecte Educatiu de Centre, Ceip Rosa dels Vents 19/20

a la infància, atorgant el paper protagonista que han d'ocupar els infants com a subjectes actius del seu propi aprenentatge. L'ambient preparat ha de complir una sèrie de característiques:

- les prestatgeries i els materials que es poden utilitzar han d'estar accessibles als infants (tot el mobiliari ha d'estar adaptat a l'altura i dimensions dels infants que habiten l'espai)

- l'ambient ha de ser segur, sense perills actius

- ha de ser relaxat, distès. Perquè això succeeixi cal posar uns límits ("aquí dins parlem fluixet", "podem córrer a l'espai exterior", "no llevam les coses de les mans", "després d'emprar un material l'hem de deixar a puesto", "no ens feim mal ni físicament ni amb paraules" ...) i unes rutines o estructures de temps: "el moment d'arribada", "el moment del berenar", "el moment del conte "...)

- és a través del que es viu i s'experimenta que s'aprèn (amb interacció amb els diferents materials i propostes).

Els infants, depenent de la comunitat a la qual triïn estar en funció dels compromisos que són capaços d'assumir, poden interactuar en moment de lliure circulació (proposta no directiva) o en moments de taller (proposta directiva que sorgeix de l'adult).

2. Qui som i com ens definim?

2.1. Antecedents

L'escola és hereva de múltiples experiències educatives i socials que es van donar a principis de segle XX a Catalunya, seguint les corrents pedagògiques europees gestades a l'institut J. Rousseau de Suïssa, i també de corrents de renovació pedagògica a la península que en van recuperar l'essència a finals de la dictadura i principis de la democràcia.

Escoles com l'Escola Moderna de Ferrer i Guàrdia (1901-1909), escola Montessori de Barcelona (1922-1924) i la Mútua escola Blanquerna (1924-1939) d'Alexandre Galí, l'Escola del Mar dirigida per Pere Vergés (1921), l'Escola-Institut de la Generalitat de Catalunya (1932-1933), i un llarg etcètera han creat el substrat a nivell social per a què a dia d'avui a Catalunya hi hagi nombrosos projectes educatius que treballin en la mateixa línia que es planteja en aquest projecte.

En l'actualitat també són referents del nostre projecte les iniciatives i escoles de la Xarxa d'Escoles públiques per la Renovació Pedagògica de Mallorca.

2.2. Xarxa d'escoles públiques per la renovació pedagògica de Mallorca

La XARXA neix de les inquietuds d'un petit grup de mestres, amb l'objectiu de repensar el camí educatiu donant resposta als nous moviments educatius que s'estan desenvolupant a les Balears, així com també, derruir murs i plantejar nous horitzons que estan per arribar.

El màxim objectiu de la nostra agrupació és treballar amb un model educatiu que es basi en una **educació conscient i coherent**.

Com a centres educatius innovadors l'objectiu principal que ens marquem és facilitar l'ambient, el material i l'acompanyament per a què cada infant es pugui desenvolupar de forma integral seguint el seu propi pla intern.

Formen part d'aquesta xarxa els següents centres:

- CEIP Son Juny, Sant Joan
- CEIP Es Talaïot, s'Illot
- CEIP Sant Miquel, Son Carrió
- CEIP Rosa dels Vents, Colònia de Sant Pere

Els **trets generals** que defineixen la xarxa són:

- Escoles públiques o de titularitat municipal de Mallorca.
- Es segueix la línia d'escoles públiques innovadores **referents** a Catalunya i País Basc les quals tenen un recorregut de més d'una dècada emprant metodologies actives amb bons resultats.
- Compromís amb la **formació contínua** per part del professorat.
- Compromís per **obrir les portes de l'escola** a tot aquell que estigui interessat en apropar-se a la manera en què es treballa i funcionen els infants.
- Donam cabuda als continguts curriculars establerts mitjançant un pla d'implementació amb **trets particulars**

2.3 Trets d'identitat

En Rosa dels Vents entenem que l'educació afecta a la persona de manera global i sostenim la idea que l'aprenentatge en les etapes primerenques és transcendent tant en el sentit figurat com en el més literal: anirà més enllà de l'etapa mateixa i determinarà el curs de la vida de l'individu. En aquest context, la responsabilitat recau principalment en les famílies atès que els nens es modelen a si mateixos prenent com a referència els adults més pròxims: mares, pares i a vegades altres membres de la família pròxima. Després d'ells, se situen els acompanyants del centre. Per això, considerem que l'escola té un paper fonamental com a complement en el si de la família, com a punt de socialització i culturització en totes les accepcions d'aquests termes. Dins una perspectiva general, la comunitat educativa del Ceip Rosa dels Vents considera que l'escola es tracta d'un context d'aprenentatge competencial efectiu, de desenvolupament de les potencialitats pròpies i de la autonomia individual en el marc d'una societat més humana, holística i creativa. Encara que entenem i acollim la vàlua del llegat cultural, pensem que és igualment imprescindible preservar la diversitat interindividual i les seves capacitats com una riquesa que només pot aportar beneficis a la mateixa comunitat que l'ha vist néixer.

Els trets principals del nostre centre són:

-Les activitats d'aprenentatge es donen lliurement, de manera voluntària. L'infant tria a cada moment quina serà la seva acció, en el sentit específic del terme respecte al desenvolupament sensori-psicomotor que implica una percepció com a faedor de la seva realitat. Aquesta llibertat d'acció ve emmarcada per tots els condicionants d'una decisió: amb tots els drets i deures, gaudi i responsabilitat, conseqüències i satisfacció i guany d'autonomia. Considerem que només amb llibertat es pot arribar a una veritable responsabilitat. I des d'aquí l'infant es dirigeix als ambients preparats per acollir propostes d'activitats del seu interès, d'altres infants i de l'equip pedagògic.

-Els interessos que mouen a les persones, i el nostre alumnat, canvien segons el moment, circumstàncies, ritmes bio-dinàmics, persones que ocupen els espais, vivències prèvies, expectatives futures, etc. No volem que s'entengui que l'activitat dels infants és considerada caòtica o capritxosa. Totalment al contrari, obeeix a una sèrie de condicionants i són aquests els que es tenen en compte a l'hora de comprendre les seves accions i respectar-les sense intentar subjectar-los a una programació.

-És a través del que es viu i s'experimenta que s'aprèn. Entenem que el progrés en les competències cognitives, físiques i afectives es basa en la capacitat pròpia del sistema humà. Encara que segur aquestes creixen sobre processos maduratius subjacents, segons la nostra visió, és la seva activació en interacció amb el medi físic i social circumdant que el nen pot desenvolupar i anar construint una identitat que se sap capaç, en el sentit ampli de la paraula.

El projecte educatiu que es duu a terme en aquesta escola posa totes les condicions perquè això es pugui donar: ràtios baixes, acompanyament afectuós, espais preparats, rics i sense perills actius, etc.

2.4. Què volem?

La nostra proposta és l'inici d'un nou camí amb pocs precedents en el sistema educatiu del nostre país. Ens sentim protagonistes d'un projecte nou que ofereix una pràctica pedagògica derivada de la imprescindible comprensió dels mecanismes cerebrals que fan possibles els aprenentatges i les relacions humanes, combinant-la amb la necessària atenció a la infància des d'un punt integral i respectuós. Com abordar un canvi metodològic tan profund, com confeccionar un projecte educatiu més enllà de l'etapa de primària, com avaluar l'impacte de la nostra proposta en un entorn educatiu en què la valoració de l'èxit educatiu es basa en la comparació entre entorns dispars primant proves estandarditzades, de caràcter quantitatiu i eminentment finalistes?

Són molts els interrogants per als quals anem teixint solucions quotidianament, amb visió de futur i afany per millorar la nostra competència no només com a educadors (acompanyants) sinó com els potents agents de canvi que devem, podem i volem ser. Però tots som fills del que hem viscut i atrevir-se a sortir de la cuirassa, a transitar zones poc confortables, llunyanes a la nostra vivència individual i col·lectiva resulta de vegades aterridor. No obstant això és el que "demanem" als nostres alumnes cada dia: que transitin el desconegut, que ho facin amb confiança i tenacitat, incansables. Com adults neòfits en la matèria sentim que hem de cuidar-nos, assessorar-nos i deixar-nos acompanyar. Només així podrem acompanyar degudament als nostres petits. En definitiva, vam canviar la nostra mirada cap al sistema, introduïrem coneixement científic en la nostra planificació pedagògica i estratègies modernes de gestió emocional i dinàmica grupal de claustre per garantir l'èxit d'una escola que emprèn el camí a l'educació del segle XXI.

3. Línia metodològica

3.1. Bases pedagògiques

Els darrers anys les aportacions que ha fet la neurociència al món de l'educació han estat molt reveladors, demostrant entre altres punts bàsics les següents evidències científiques:

- El cervell és un òrgan específicament dissenyat per aprendre. La neurobiologia posa a l'abast termes com:

- **Neotènia:** capacitat del cervell humà de romandre a una fase de desenvolupament infantil, la qual cosa el possibilita per APRENDRE al llarg de tota la vida, en comparació a la resta d'homínids els cervells dels quals, passada la fase de creixement veuen enormement minvada la seva capacitat d'aprendre (com a tret característic de l'edat adulta)

- **Plasticitat Neural:** capacitat gairebé infinita i il·limitada d'aprenentatge i modelatge neuronal del cervell.

- **Neurones Mirall:** importància de l'aprenentatge "inconscient" per repetició d'esquemes prèviament integrats a través de diferents fons sensorials, la propiocepció, la vista, la cinestèsia...

- **Epigenètica:** capacitat de cada tipus de cèl·lula d'inhibir o no l'activació de la seqüència genètica que li és pròpia. Descriu quins factors ambientals (des de substàncies tòxiques a estrès) es comprova que poden inhibir l'activació de la seqüència durant més d'una generació.

- **Períodes crítics:** tant per processos epigenètics (demostrat que els primers mesos de vida són estadis crítics on una bona alimentació, descans i contacte físic amb la mare poden esdevenir claus en un desenvolupament saludable) com també hàbits intel·lectuals com la lectura, potent creador de RESERVA de memòria (o connexions sinàptiques més resistents a la destrucció produïda per l'envelliment o malalties degeneratives com l'Alzheimer). Altres moments crítics poden tenir a veure amb l'aprenentatge d'idiomes. La neurobiologia ha demostrat que les etapes amb major predisposició per a l'aprenentatge d'idiomes són –a més de l'etapa prenatal- l'etapa de 0 a 3 anys i posteriorment dels 12 als 15 anys. Entre aquestes etapes, a més, es demostra que l'interès del nostre cervell per l'aprenentatge d'idiomes és molt baix, ja que se centra en aprenentatges diferents (de caràcter motriu fi, emocional, especulatiu... que poc tenen a veure amb el boom del llenguatge i l'expressió que es viu en les dues etapes abans citades.

- **La teoria de les Intel·ligències Múltiples de G. Gardner** demostren des de la dècada dels 90 que els test i les proves estandarditzades que es basen el quocient intel·lectual no són vàlides. Desmunta els conceptes de sobre dotació o retard intel·lectual i proposa 7 eixos d'activitat cognitiva en què cada persona es desenvolupa amb una sèrie d'estratègies comunes, tot i que amb les seves individualitats: lògica-matemàtica, visual-espacial, intrapersonal, interpersonal, musical, corporal-cinestèsica, naturalista i lingüística-verbal.

Trobar quin és el punt fort de cada alumne i potenciar-ho ajudarà automàticament a establir canals d'autoconfiança i motivació per a què ell mateix experimenti i s'entreni en aquelles que sent com a punts febles. Així el determinisme del quocient intel·lectual es desfà, ja que els processos de auto motivació són tan potents que poden fer canviar els valors dels quocients i els resultats del test amb poc temps de diferència...

Per altra banda, la **significativitat** dels aprenentatges vendrà lligada a una sèrie de fets importants que es resumeixen en respectar les característiques del cervell, i del seu desenvolupament i dirigint les activitats curriculars d'acord amb aquests principis naturals d'aprenentatge:

- **JOC:** El joc és la manera natural que té l'infant de relacionar-se, conèixer el Món i créixer com a ésser social. D'aprendre, de calcular de temptejar amb quantitats, proporcions, magnituds, emocions, sensacions, perills i desafiaments...

- **EMOCIONS:** és la peça clau perquè es doni l'aprenentatge significatiu i útil. Allò que va lligat a l'aspecte emocional ens pertany i es fixa dins els nostres cervells. S'evoca i es reviu amb major facilitat. Allò que es visualitza i s'evoca gràcies a l'emoció es reviu amb força. I costa molt d'oblidar. Desterrar l'emoció de l'aula és vetar l'entrada a l'aprenentatge significatiu i als processos d'autonomia, ja que, mitjançant l'emoció ens coneixem i ens descobrim com a éssers en la nostra individualitat i com a components del grup. Per afavorir l'autonomia s'ha d'afavorir l'autoconeixement, la connexió física i emocional amb un mateix i amb la resta. I el lligam amb nosaltres i amb la comunitat és un conducte emocional.

- **PENSAMENT CRÍTIC I DIVERGENT:** Existeix en percentatges molt majors en infants en comparació amb adults, com a resultat d'un procés d'escolarització on prima la uniformització de l'individu i la recerca d'una sola solució, d'una sola realitat... Si el pensament divergent existeix en infants petits de manera natural, es tracta de respectar-lo, de no castrar-lo i deixar que, per incòmode o difícil de gestionar que resulti la individualitat de cada alumne, el pensament divergent i crític no s'esfumi dels nostres alumnes. El pensament divergent i la capacitat d'anàlisi crític són les bases de la creativitat. La creativitat ens ajuda a ser lliures, positius i ens dona confiança amb nosaltres mateixos. Això no és només bo per a créixer sense estrès, sinó, en un

futur a ser treballadors versàtils i ciutadans preparats per a nous reptes socials, en previsió d'un futur amb cada vegada més incerteses.

• **CONFIANÇA:** en tots els aspectes però molt concretament en les capacitats de cada individu. En un ambient no privatiu i ben estructurat, de respecte cap a cada infant i els seus interessos i sota l'estructura de l'acompanyament i la no direcció de l'adult cap a expectatives externes a l'alumne, aquest desenvoluparà de manera natural i al seu ritme els aprenentatges necessaris per fixar unes bases òptimes per a futurs aprenentatges.

Els aspectes bàsics a desenvolupar durant l'etapa de primera infància i que seran claus per a un desenvolupament posterior complet, a més dels aprenentatges curriculars mínims, han de ser:

- Maduració dels canals sensorials i incorporació de patrons sensorials complets: vista, tacte, cinestèsia, oïda i gust
- Consolidació de la lateralitat
- Patrons psicomotrius: ritme, coordinació oculo-manual, podal-manual, motricitat fina, botar, carrera, "triscat", laterals creuats i homolaterals...
- Processos lingüístics: consciència fonològica, assoliment del mapa fonètic, revisió de pràxies i dislàlies...
- Processos d'autopercepció i expressió emocional i cinestèsica
- Funcions executives, memòria i atenció

3.2. Espai i temps

A l'hora de pensar com distribuir en l'escola els espais i els temps, hem tingut sempre present com a punt de partida el fet que:

"El espacio y el tiempo en la educación son tanto condiciones y condicionantes de la vida escolar, como son también aprendizajes vitales. Son estructuradores de lo que pasa, se vive, o puede ocurrir, pero son también parte de lo que se aprende.[...] Vivir y aprender la relación con el espacio y el tiempo, es siempre un asunto que remite a la relación entre un mundo propio, personal, interior, y un mundo exterior, compartido, público o social". (González i Contreras, 2013 pp. 1-3)

3.2.1. Gestió dels espais

A l'hora de pensar com distribuir a l'escola els espais i els temps, hem tingut sempre present com a punt de partida el fet que les activitats d'aprenentatge de Ceip Rosa dels Vents es desenvolupen en ambients interiors i exteriors:

- En els exteriors disposem d'espais per a joc lliure no estructurat, semiestructurat i estructurat: zones d'arena, l'esplanada, rocòdrom, espai de motricitat i equilibris, zona d'experimentació sonora, zona d'experimentació amb aigua, zona de construccions i un solar adjunt de bosc per al joc i l'observació lliure. També comptem amb una cúpula geodèsica en la qual es duen a terme

tallers, reunions de mestres i famílies i formacions.

- Disposem de variats espais interiors diferenciats o ambients preparats:

- **espai de referència de petits**, disposat amb materials manipulatius i sensorials de prelectura, preescriptura, precàlcul, ciències, joc simbòlic, jocs de taula i construccions),
- **espai de referència de mitjans** (disposat amb materials manipulatius i sensorials de lectura, ciències, càlcul, jocs de taula),
- **espai de referència de grans** (organitzat amb materials de lectoescriptura, càlcul, ciències, jocs de taula, biblioteca),
- **espai d'art** (seguim la proposta de n'Arno Stern en quant al treball en pintura en vertical i fang. També hi ha una proposta de costura),
- **espai de construccions** (amb propostes de lego, kapla i diferents tipus de fustes)

Els ambients garanteixen, sobretot:

- **claredat i ordre:** l'espai ha de deixar clar per si sol quin tipus d'activitat es pot realitzar en ell i cada nen ha de trobar una proposta de material adequada, ni massa pobra ni massa assortida.
- **Seguretat:** l'espai ha d'oferir confort i seguretat. No pot haver-hi perills actius i per a això en cada espai s'acorden unes normes d'ús i convivència pròpies, a més de comptar sempre amb la presència d'un acompanyant adult que orienta i salvaguarda la seguretat i el benestar comú.
- **Afavorir l'autonomia:** passos lliures, mobiliari adequat a la talla dels alumnes, material assequible, una disposició de l'entorn que afavoreixi que el nen pugui triar sense condicionants a cada moment on necessita que transcorri la seva activitat.
- **Entorn rural i natural.** El nostre projecte pedagògic aposta per un entorn rural, en el qual l'oferta d'activitats en contacte amb la naturalesa (animals, horta, bosc, mar...) és permanent. És un ambient on els nens poden connectar amb el seu interès: materials no estructurats com a sorra, aigua, pedres, pals, fulles...construcció de cabanyes, jocs motrius (córrer, saltar, grimpar, amagar-se), observació d'éssers d'altres ordres (insectes, ocells, plantes, arbres...) i relacionar-se amb la naturalesa com a font d'imitació en la resolució de problemes.

Les diferents vivències en relació amb ella proporcionen les bases per a comprendre i incorporar coneixements de mecànica, química, biologia i desenvolupar el pensament matemàtic, així com la intel·ligència emocional. El contacte amb la naturalesa és una característica constitutiva del programa del nostre centre. Moltes activitats curriculars es desenvolupen en l'exterior i en l'hort, no sols com a espais sinó com a objecte d'estudi en si mateix.

3.2.2. Gestió del temps

L'activitat dels infants es mou entorn de tres activitats principals bàsiques: moment d'activitat directiva (allò al que denominem "tallers" i els quals succeeixen en 2 moments del dia: a les 9.30 i a les 11.30), moment d'activitat no directiva (allò que denominem com a "lliure circulació") i rutines.

09.00 a 09.30, rutina d'Entrada

- Comunitat Petits: entrada relaxada i lliure circulació ambients
- Comunitat Mitjans: entrada a la cúpula i preparació de berenar.
- Comunitat de Grans: entrada a l'espai de referència de grans i tasques de manteniment.

09.30 a 10.30, primera franja tallers

Projecte Educatiu de Centre, Ceip Rosa dels Vents 19/20

Els alumnes de la comunitat de mitjans han de realitzar tallers de manera obligatòria: 2 per als alumnes del grup de reunió avançada i un per als del grup de reunió elemental.

Els infants de la Comunitat de Grans també n'han de fer dos, organitzats des de principi de setmana per als de Assemblea Avançada.

10.30 - 11.30 Berenar.

A les 10:30 els infants de la Comunitat de Petits poden anar al menjador a berenar. La resta de grups ho poden fer a partir de les 11 h.

Si tenen gana o set al llarg del dia, el centre ofereix un espai obert on servir-se i beure aigua així com picar fruita seca al qual accedeixen de manera autònoma. Els acompanyants de menjador i d'espais ajuden i guien als infants per a evitar que se'ls oblidin berenar, arribin tard, es quedin amb fam o se serveixin massa menjar.... Però la decisió és de cada usuari i progressivament es van responsabilitzant de la seva alimentació, afavorint processos d'autoregulació i autonomia sense traumes o experiències negatives.

- El nostre servei de berenars ofereix productes de producció ecològica i fer ús del servei o portar el berenar de casa, és una opció lliure per a cada família.

11.30- 12.30 h, segona franja tallers

Comunitat de petits. Els alumnes del grup Inici poden participar de manera voluntària en els tallers que se'ls ofereixen en aquesta segona franja. Els alumnes del grup Acollida tenen restringit l'accés als tallers en general. Es programen tallers específics per a aquest grup de: música i moviment, hort escolar i jocs motrius.

Els alumnes de la **comunitat de mitjans** han de realitzar tallers de manera obligatòria: 1 per als alumnes del grup de reunió elemental i dos per als de reunió avançada.

Els infants de **comunitat de grans**, n'han de fer dos tallers al dia. Els del grup de assemblea avançada poden organitzar els seus tallers setmanals des de dilluns.

12.30 a 13.30

Lliure circulació per a totes les comunitats i elaboració de projectes per al grup de Reunió Avançada i Comunitat de Grans.

13.30 a 14.00

- Comunitat Petits: conte. Assistir al conte és opcional. Com a alternativa es manté obert l'ambient d'exterior.
- Comunitat de Mitjans i Comunitat de Grans: registre diari.

14.00 Sortida/Inici menjador.

3.2.3. Gestió de l'alumnat

A la nostra escola no hi ha separació dels infants per anys naturals de naixement sinó que la pertinença a un grup té en compte una sèrie de característiques maduratives (estadis evolutius), instrumentals (moment d'adquisició processo de lectoescriptura) i de la pròpia capacitat d'acceptació dels diferents compromisos que suposen el pertànyer a una comunitat o una altra.

Grups de referència (document adjunt):

Els infants estan distribuïts en tres comunitats: petits, mitjans i grans.

La comunitat de **PETITS** es subdivideix en dos grups:

- **Acollida:** infants d'entre 3 i 4 anys
- **Inici:** resta de infants d'Infantil i infants de 1r de primària.

La comunitat de **MITJANS** es subdivideix en dos grups:

- **Reunió elemental:** poden ser infants del darrer curs d'infantil i infants del primer cicle de primària.
- **Reunió avançada:** infants del primer cicle i dels primers cursos del segon cicle de primària

La comunitat de **GRANS** es subdivideix en dos grups:

- **Assemblea elemental:** infants dels darrers curs del primer cicle de primària i infants del segon cicle d'EP.
- **Assemblea avançada:** infants de segon cicle d'EP:

El fet de pertànyer a un grup o a un altre depèn del moment evolutiu en el qual es trobin els infants i de la responsabilitat que es senten són capaços d'assumir.

- ❖ Per formar part dels grups de **petits**:
 - poden participar lliurement de les activitats proposades tant en moment de lliure circulació com a taller. Els tallers per aquesta comunitat son voluntaris.
 - els infants poden anar als espais de: petits, art, construccions i exterior.
- ❖ En quant a **mitjans**:
 - Per a formar part del grup de reunió elemental els infants han de ser capaços de:
 - fer 1 taller diari i realitzar el registre del final del dia mínim amb la data i una paraula.
 - poden anar de colònies una vegada a l'any i als espais de: petits, mitjans, art, construccions i fer ús de la tirolina.
 - Per a pertànyer al grup de reunió avançada els infants han de complir els següents requisits:
 - ajudar a preparar el bufet a primera hora del matí, assistir a 2 tallers diaris (un a la setmana ha de ser de càlcul i un altre de lectoescriptura), realitzar 1 projecte al trimestre, elaborar un registre diari d'almenys data i una frase i assistir a una assemblea setmanal (aquesta assemblea tindrà caràcter informatiu).
 - poden anar de colònies dues vegades a l'any i fer ús dels espais de: petits, mitjans, art, construccions i fer ús de la tirolina.
- ❖ En quant a la comunitat de **grans**:
 - Per formar part del grup d'assemblea elemental els infants han de:
 - ajudar amb algunes tasques de manteniment, fer 2 tallers diaris, 1 projecte de manera mensual, una presentació de projecte de manera trimestral, participar en una assemblea setmanal (el caràcter d'aquesta assemblea ja permet una participació més activa per part dels usuaris integrant els diferents rols).
 - Els infants d'aquest grup poden anar de colònies 2 vegades a l'any entre illes i poden fer ús dels següents espais: petits, mitjans, grans, art, construccions, fusteria i fer ús de la tirolina.
 - Per formar part del grup d'assemblea avançada, els infants han de:

Projecte Educatiu de Centre, Ceip Rosa dels Vents 19/20

- Ajudar amb algunes tasques de manteniment, fer 2 taller diaris, 1 projecte quinzenal, 1 presentació de projecte mensual, 1 metaprojecte al trimestre, 3 exàmens al mes, participar de l'assemblea setmanal.

Poden fer una sortida al mes i un viatge de finals d'estudis. Així fer ús dels espais de: petits, mitjans, grans, art, construccions, fusteria i fer ús de la tirolina.

La separació dels grups atén a satisfer de la millor manera possible, les necessitats de cadascun dels infants. D'aquesta manera els infants poden estar al grup en el qual ells són capaços d'assumir els compromisos corresponents. Això vol dir que un infant de 6 anys (1r de primària) pot estar al grup de Petits-Inici, Mitjans-Elemental o Mitjans-Avançada, en funció de les responsabilitats que vulgui i sigui capaç d'assumir.

A més, un infant pot decidir estar dins un agrupament i al llarg del curs, canviar a un altre si considera que ja n'és capaç d'assumir més responsabilitats o si per qualsevol motiu no pot assumir la càrrega actual.

Aquest curs estam elaborant un full de compromisos de cadascun dels grups perquè els infants siguin ben conscients d'allò que es demana a cada agrupament.

3.2.4. Recursos humans

El desenvolupament de la comunitat educativa

Volem enumerar alguns principis d'actuació pel que fa al component humà a efectes de la metodologia educativa implementada al centre.

- L'escola és un espai vital per a totes les persones participants: alumnat, pares i mares i acompanyants, on poden desenvolupar múltiples relacions socials.
- Els alumnes participen en gairebé tots els àmbits escolars. Això suposa que, tant acompanyants, pares i mares com alumnes puguin acordar les seves demandes, expectatives i desitjos.
- La norma bàsica de convivència és que cuidem les persones, el medi i els materials.
- Donem importància tant al treball individual com al treball en grup.

L'equip docent

Es tracta d'un equip cohesionat, divers i complementari, il·lusionat i compromès amb l'escola i la seva comunitat. Està compost per persones amb un recorregut vital i professional d'acord amb l'educació integral.

Els mestres del Ceip Rosa dels Vents ens anomenam "**acompanyants**", ja que som els responsables d'acompanyar els processos d'aprenentatge que protagonitzen i neixen en els propis infants. Es considera que un acompanyament respectuós i càlid és de vital importància per al correcte funcionament de l'escola i que els infants puguin aprendre i evolucionar aconseguint els seus objectius. Es tracta d'un equip cohesionat, divers i compromès amb l'escola i la seva comunitat i està compost per persones amb un recorregut vital i professional d'acord amb l'educació integral.

Les funcions principals d'un acompanyant en relació als infants són:

1. Es responsabilitzen de garantir els drets dels infants.
2. Garanteixen un entorn distès, segur i de confiança amb figures referents i pautes conegudes.
3. Posen límits a l'acció dels infants quan aquella resulti perjudicial per a si mateix, un altre infant o el grup en el seu conjunt.
4. Atenen les necessitats específiques de cadascun dels infants durant l'horari lectiu quant a afectivitat, orientació, oferiment de coneixement expert sempre que sigui sol·licitat, companyia emocional per a afrontar reptes de tota mena.
5. Asseguren el respecte i compliment de les normes de convivència establertes i el manteniment del bon ambient i funcionament en general.

6. Atenen les demandes d'aprenentatge dels infants vehiculant el proveïment dels materials requerits oferint un camí per a aconseguir-los. Estimen i donen suport a les propostes d'aprenentatge formulades pels infants i proposen activitats complementàries de caràcter voluntari (tallers) i proveeixen els mitjans per a dur-les a terme.
7. Recorda els esdeveniments en què poden participar en aquella jornada i els orienta, recull les demandes i necessitats específiques dels infants individual i col·lectivament.
8. Cada acompanyant roman en un dels espais i acompanya a tots els infants que passin, atenent d'aquesta manera a tota la comunitat escolar.

Acompanyament emocional

Gràcies a la formació que vam fer en neurociència i emocions el curs 2018-2019, posam en pràctica actuacions amb els infants que tenen a veure amb la presa de consciència de les seves emocions.

Aquestes activitats es fan al llarg de la setmana i es resumeixen en prendre consciència de com venim a l'escola cada matí i en com partim de l'escola cap a casa cada dia. A més, en moment de conflicte, demanam a l'infant que expressi com es sent i el convidam a cercar a on sent aquesta emoció. La resolució de conflictes la desenvolupam de manera integral en el nostre ROF.

Famílies

Animam a les famílies a aportar els seus coneixements i habilitats en tallers per a infants, sempre actuant en coherència amb la línia pedagògica i el funcionament del centre. De vegades les col·laboracions són puntuals, d'altres són més estables i prolongades en certes àrees curriculars o com a suport en el desenvolupament d'activitats diàries, setmanals o en l'acompanyament de les nombroses activitats organitzades fora de l'horari i espai establert en principi per l'escola.

3.3 Altres projectes

3.3.1. Projecte integral de música

Des del curs 2015-16 al CEIP Rosa dels Vents acull un projecte de tractament dels ensenyaments musicals que atén de manera integral l'assignatura de música des dels 0 anys (alumnes de l'escoleta annexa a l'escola) fins a tota l'etapa de primària.

La matèria s'ofereix en forma de taller en freqüència d'una sessió setmanal per a cada grup de referència i l'han gaudit tots els alumnes de l'escola -i de l'escoleta annexa al nostre centre- i forma part d'un projecte ambiciós de formació integral en música basat en la teoria d'aprenentatge musical de GORDON (Music Learning Theory).

Com adaptar els aprenentatges musicals a la proposta de pedagogia activa, és una assignatura si no pendent, amb molt camí per fer encara. Però la música és un llenguatge més. Tots nosaltres som éssers musicals, els nostres cervells estan preparats per fer música, és un tret evolutiu inherent als humans i una necessitat a atendre. L'infant necessita un espai educatiu on es vetlli i s'atengui l'evolució del pensament musical (igual que es fa amb la motricitat, el pensament abstracte, lògic, verbal...).

El taller de música neix amb el propòsit no només d'atendre aquesta necessitat, sinó d'oferir una revisió profunda del currículum musical per adaptar-lo a les exigències de la pedagogia activa.

Així, aquest format proposa una estructura on les especialistes, Arantxa Riera (especialista externa) i Montse Mosso (especialista de música del centre), van acomodant la dinàmica de la sessió als interessos, ritmes i respostes dels nens de manera instantània. Aquest fet afavoreix mantenir l'atenció individualitzada i el respecte pel ritme de cada nen sense necessitat de desatendre el component grupal de fer música junts.

A jutjar per l'èxit d'acollida entre famílies i alumnes, no es necessiten més justificacions a la seva aplicació. Però afegim el millor indicador de qualitat: la implicació i entusiasme amb el qual els infants gaudeixen de fer música cada setmana.

3.3.2. Art en anglès

Què sabem de la neurociència aplicable a l'ensenyament d'idiomes?

En primer lloc, que la millor etapa per aprendre una llengua de manera natural va dels 0 als 4 o 5 anys. Entre els 4/5 anys les zones del cervell que gestionen l'aprenentatge d'una nova llengua són lleugerament diferents i, per tant, la pedagogia a aplicar ha de ser diferent també (David Bueno, 2017).

"Curiosament aquests avantatges (i reserves cognitives) no només s'expressen en un retard de l'aparició de la demència quan arriben a la vellesa, sinó que quan són nens aquest bilingüisme els permet desenvolupar capacitats executives més potents que els nens que només parlen una llengua . "(Francisco Mora, 2017)

D'altra banda, l'emoció, la capacitat de sorprendre, la varietat contribueixen a la formació d'uns circuits neuronals més potents i, per tant, el treball interdisciplinari, tal com suggereix David Bueno, ajuda a fer connexions.

Sobre aquesta base, al Ceip Rosa dels Vents hem decidit que la mestra acompanyant en l'ambient d'art sigui també la referent de l'idioma anglès. No només s'ofereixen un taller d'anglès per a cada comunitat, sinó que la mestra es dirigeix a l'alumnat en anglès. Els petits tenen l'oportunitat d'acollir l'idioma fins i tot de forma natural, pel que fa als mitjans i grans, si convé, es fa servir la llengua 1 ja que en cap cas pretenem causar estrès, donada la influència negativa d'aquest sobre els aprenentatges.

3.3.3. Taller de dansa

De manera setmanal oferim als alumnes un taller de dansa que és duu a terme per una mestra que es ballarina. El fet d'atorgar a la dansa el mateix sentit i la mateixa importància que qualsevol dels altres tallers que oferim és perquè creiem que ha d'estar present en els plans d'estudi ja que els nens i nenes desenvolupen el seu potencial de moviment al màxim; desenvolupen els coneixements i habilitats necessaris sobre el moviment; adquireixen experiència sobre el moviment, a través de la participació directa en processos de ball (exploració, improvisació, recreació...); desenvolupen les idees relacionades amb la cinestèsia (creació, composició...), relacionen moviments de dansa amb altres àrees de coneixement; són capaços de desenvolupar moviments preferents i millorar les habilitats crítiques: veure, descriure, interpretar i avaluar; aprecien el patrimoni del ball, així com el paper que el moviment ha anat adquirint en funció dels pobles i cultures en què es duu a terme.

3.3.4. Sortides

Per al desenvolupament d'un ésser humà integral hem d'atendre a la seva connexió amb la natura. La nostra escola es situa dins un entorn privilegiat, prop de la platja i de la muntanya, del poble i de nombroses finques amb animals, horts i diferents tipus de plantacions. Aquest punt és un dels eixos vertebradors de tota la pedagogia i activitat del centre i cal aturar-nos en la seva exposició. El nostre projecte pedagògic aposta per un entorn rural, en el qual l'oferta d'activitats en contacte amb la natura és permanent.

- Bosquet. Comptam amb un espai lliure de ciment annexat al pati. Aquest espai el vam demanar a l'Ajuntament perquè els infants tinguessin un lloc fora ciment a on desenvolupar el seu joc.

Projecte Educatiu de Centre, Ceip Rosa dels Vents 19/20

- Tallers. Tant a la comunitat de petits, de mitjans i de grans es duen a terme els tallers d'hort i animals i plantes. Els infants de comunitats de mitjans i de grans, a més, tenen un taller de sortida amb caràcter setmanal.
- Colònies. Els infants de reunió elemental fan una sortida de colònies a l'any i els infants de reunió avançada i grans, dues. Aquestes sortides es fan als camps d'aprenentatge del Consell.
- Manteniment. Els infants de la comunitat de grans se'n cuiden de les gallines i de la resta de plantes que es troben dins l'estructura escolar.
- Activitats puntuals. Reforestació, recollida de plàstic a la platja, participació a la fira de media ambient d'Artà...

4. Concreció curricular

És obligació de tot centre educatiu garantir que es vetllarà per què els infants tinguin accés a diferents recursos (en forma de temps, espai i recursos materials i humans) per tal d'assolir una formació integral. A tal efecte, el Govern de les Illes Balears va publicar uns decrets pels quals s'estableix l'ordenació dels ensenyaments:

- Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària, i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears BOIB núm. 83, de 14 de juny de 2008
- Decret 71/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears BOIB núm. 92, de 2 de juliol de 2008
- Decret 32/2014 de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears BOIB núm. 97, de 18 de juliol de 2014 (LOMQE)

Per dissenyar la concreció curricular, els mètodes pedagògics i els criteris d'avaluació, a l'escola tenim en compte sempre el nostre compromís de proporcionar els recursos necessaris per tal que els infants del nostre centre educatiu al seu ritme, de manera autònoma i amb un acompanyament respectuós puguin desenvolupar les seves potencialitats.

Passem a llistar aquelles competències que es consideren bàsiques dins la legalitat vigent, però entenem que és responsabilitat de tota la xarxa social de l'infant atendre necessitats específiques i diverses de cada individu.

4.1. Segon Cicle d'Educació Infantil

L'educació infantil ha de contribuir a desenvolupar en els infants les capacitats que els permetin:

- a) Descobrir i conèixer el propi cos i el dels altres, les seves possibilitats d'acció i aprendre a respectar les diferències.
- b) Observar, explorar i reflexionar sobre el seu entorn familiar, natural i social, mantenint una actitud de curiositat respecte d'això i un esperit crític, tenint en compte el nivell maduratiu dels infants.
- c) Adquirir progressivament autonomia en les activitats habituals i en l'organització de les seqüències temporals i espacials quotidianes.
- d) Desenvolupar les seves capacitats afectives i actuar cada cop amb més seguretat i confiança en si mateixos.

e)Relacionar-se positivament amb els altres i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i de relació social, així com exercitar-se en la resolució pacífica de conflictes.

f)Desenvolupar habilitats comunicatives en diferents llenguatges i formes d'expressió:

-Iniciar-se en la comunicació en una llengua estrangera.

-Iniciar-se en la lectura i l'escriptura, en el moviment, el gest, el ritme i en els llenguatges visual, artístic i musical.

-Iniciar-se en les habilitats relacionades amb les tecnologies de la informació i de la comunicació.

g)Iniciar-se, desenvolupar i adquirir habilitats logicomatemàtiques.

h)Gaudir de les manifestacions culturals presents a l'entorn, conèixer les més identificatives de les Illes Balears i respectar les d'altres llocs.

i)Adoptar hàbits bàsics de salut corporal i alimentària.

j)Desenvolupar globalment les capacitats cognitives, sensorials, motrius i de reconeixement i construcció de les emocions mitjançant el joc i el moviment.

4.2. Educació Primària

L'educació primària ha de contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats que els permetin:

1.Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar-hi d'acord, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.

2.Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en si mateixos, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge i esperit de superació i emprenedor.

3.Adquirir habilitats per a la prevenció i per a la resolució pacífica de conflictes, que els permetin desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit familiar i domèstic, així com en els grups socials amb els quals es relacionen.

4.Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no-discriminació de persones amb discapacitat.

5.Conèixer i utilitzar de manera apropiada la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i la llengua castellana, tant oralment com per escrit, de manera que puguin ser emprades com a llengües de comunicació i d'aprenentatge, i desenvolupar hàbits de lectura.

6.Adquirir en almenys una llengua estrangera la competència comunicativa bàsica que els permeti expressar i comprendre missatges senzills i desenvolupar-se en situacions quotidianes.

7.Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixin operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaços d'aplicar-los a les situacions de la vida quotidiana.

8.Conèixer els aspectes fonamentals de les ciències naturals, les ciències socials, la geografia, la història i la cultura, especialment els corresponents a les Illes Balears, i entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus.

9.Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les tecnologies de la informació i la comunicació i desenvolupar un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren.

10.Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals.

11.Valorar la tasca ben feta com a condició necessària per a l'aprofitament eficaç dels aprenentatges.

12.Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i emprar l'educació física i l'esport com a mitjans per afavorir el desenvolupament personal i social.

13. Conèixer i valorar els animals més propers a l'ésser humà i adoptar formes de comportament que n'afavoreixin la cura.

14. Desenvolupar les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les relacions amb els altres, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.

15. Fomentar l'educació viària i actituds de respecte que incideixin en la prevenció dels accidents de trànsit.

4.3. Trets particulars

El Ceip Rosa dels Vents dóna cabuda als continguts curriculars establerts mitjançant un pla d'implementació amb trets particulars:

- **Periodització flexible.** Tots els infants tenen oportunitat d'acostar-se als continguts curriculars quan estan preparats per fer-ho i ho necessiten. Donat que es confia en el ritme d'aprenentatge de cada individu, no hi ha una periodització estricta de la consecució dels objectius del currículum.

- **Transversalitat.** En relació als continguts curriculars, es donen de forma transversal. Cada projecte que comencen i activitat que comencen té una sèrie de continguts que es corresponen amb diferents àrees del currículum del Departament d'Ensenyament. Per això, apostem per activitats com a tallers i projectes. Tot i que en els ambients preparats es pot observar una disposició dels materials d'aprenentatge per àrees de coneixement. Obeeix a la necessitat de tenir a l'abast dels infants material de recolzament en l'adquisició d'aquestes competències i zones on acompanyants i alumnat puguin centrar-se en certes àrees del seu interès i que, al cap i a la fi, són necessàries per a la consecució dels objectius en el desenvolupament dels projectes i tallers.

- **Programació viva.** Partim de la creença que una bona manera de poder atendre a les veritables necessitats dels infants és amb una programació que s'adapta al dia a dia en base als processos madurats dels infants i la seva evolució. Considerem necessari oferir un marc general de desenvolupament i adquisició de les diferents competències bàsiques i al llarg de l'any i, amb revisions diàries, planificar les activitats que sorgeixen de les propostes dels infants o dels acompanyants, sempre tenint en compte les observacions de l'alumnat.

4.4. Metodologia didàctica

La major part del temps que són a l'escola els infants es dediquen a allò que els motiva. Aquestes activitats es poden desenvolupar en els següents tipus d'activitats:

- L'arribada
- Activitat lliure o acompanyada als ambients preparats amb materials didàctics més permanents distribuïts per àrees d'interès i sempre al seu abast
- Joc lliure
- Projectes
- Tallers
- Berenar
- L'hora del conte
- Assemblees
- Registre al final del dia
- Tasques col.laboratives de manteniment o de preparació de berenar.

4.4.1. L'arribada

Els infants de la comunitat de Petits tenen entrada relaxada i poden arribar de 9 a 9:30. En arribar s'hi poden dirigir al seu espai de referència o als espais que hi estiguin oberts i hi tinguin accés.

Els infants de comunitat de mitjans es reuneixen a les 9 h a la cúpula per fer la tria de tallers amb el seu referent.

Els infants de la comunitat de grans es reuneixen a l'espai de grans per fer la tria de tallers.

4.4.2. Ambients preparats

Sempre que no participa de tallers, projectes, sortides, hora del conte o berenar, l'alumne de l'escola està aprenent sol o en grup amb els materials didàctics. Moltes vegades, però, són emprats per donar suport a parcel·les de coneixement també relacionades amb les altres activitats. Per exemple, per poder participar d'algunes activitats s'han d'apuntar en una llista, i en el període d'aprenentatge de lectoescriptura, això suposa fer un treball previ amb les taules de lletres, les lletres de fusta, etc.

A l'escola els materials didàctics tenen una importància cabdal. S'estudia curosament la seva disposició per tal que siguin a l'abast dels infants i, així, l'ambient li cedeixi el protagonisme a la seva activitat autònoma i propiciï les sinergies que caracteritzen a cada situació d'aprenentatge individual o en grup. S'ha d'entendre, però, que constantment s'incorporen nous materials en funció dels interessos dels infants i que hi ha alguns que només són temporals perquè es fan servir en tallers o projectes puntuals.

Les característiques més destacables dels materials són:

1. Materials concrets. Els infants de 3 a 12 anys es troben en diferents fases de desenvolupament: de 2 a 7 es dona l'etapa preoperativa i de 7 a 12 l'operativa. Malgrat les diferències entre aquestes etapes i entre cada individu dins d'elles, tots tenen una cosa en comú: necessiten interactuar amb el món físic per extreure la informació que dona resposta a les grans preguntes que orienten el seu comportament: "com és el món?" i "com funciona el món?", respectivament. Tots els materials de l'escola els ajuden a descobrir el món, bé plantejant contextos que atomitzen alguns conceptes per treballar de manera aïllada molt a l'estil del material Montessori (les gradacions d'un color, el càlcul, lletres...) o posant-los en relació amb vivències reals i significatives (els colors més cridaners pel cartell de l'estrena de la nostra obra de teatre, la numeració en una recepta de cuina per fer un pastís d'aniversari, la redacció d'una nota secreta pel meu millor amic...).

2. Materials atractius i al seu abast. En tots els materials d'aquestes línies pedagògiques es cuida la seva presentació estètica i fins i tot la noblesa dels materials. Sempre que sigui possible es prefereix la fusta al plàstic, els colors purs, formes ergonòmiques, la durabilitat, etc. Perquè la seva experiència d'aprenentatge sigui el més lliure possible, els materials es disposen a la vista, al seu abast i estan organitzats en àrees. Aquest fet implica no només que sempre que es necessitin es puguin accedir a ells, sinó també la responsabilitat de tots els infants de tornar el material al seu lloc assignat, la qual cosa suposa molts avantatges: harmonia de l'ambient, elecció meditada de l'activitat que es vol dur a terme perquè té associada una responsabilitat, sempre estaran localitzables els materials per a mi i els altres membres de la comunitat educativa que els vulguin utilitzar, etc.

3. Materials diversos per atendre la seva diversitat. Les àrees de vida que abasten els materials comprenen: joc simbòlic, construcció, experiència sensorial, psicomotricitat fina, arts plàstiques, escenogràfiques i musicals, taller de fusteria, matemàtiques, lectoescriptura, llengües, geografia, història, etnografia, horticultura, jardineria, cuina, biologia, geologia, astronomia, etc. Sempre que sigui possible, es procuren altres materials, a més dels permanents, per fer tallers concrets o si ha sorgit un nou interès per part dels infants amb el qual no es comptava.

4. Materials autocorrectius i/o de resultat obert. Atès que l'aprenentatge deriva del seu propi procés de vida, és absolutament innecessari que un agent extern li faci explícita la seva correcció a l'infant. No parli d'errors, sinó de resultats no esperats, és la pròpia experiència la que li retorna a l'infant el *feedback* de la seva activitat, sigui aquesta tècnica, artística o social... A més, molts materials que recreen contextos artificials d'aprenentatge estan dissenyats per ser autocorrectius. I molts altres arguments es poden esgrimir per a l'aprenentatge autònom que permeten aquests materials: perquè el paper de l'adult acompanyant no es considera pernicios, sinó imprescindible només quan sigui necessari, perquè l'autosuperació és un impuls que esdevé de manera natural quan l'activitat del infant té el seu origen en un veritable interès, perquè aquest procés de correcció ha de sortir de l'interior del que aprèn com a autoavaluació de l'experiència feta.

5. Materials sostenibles. Un altre principi d'actuació és l'ecologia. El reciclatge i la reutilització es volen convertir en una pràctica comuna entre infants en el dia a dia del centre, però també a la resta de la comunitat educativa en el que toca a la gestió de residus i filosofia de consum del centre d'aprenentatge. En aquest sentit, alguns materials didàctics han estat confeccionats per les famílies del centre o són donacions seves. També es fan servir altres materials de segona mà obtinguts a través de diferents vies. La seva durabilitat també és una garantia d'una vida útil, llarga i satisfactòria.

4.4.3. El joc lliure

En la mateixa Declaració dels Drets del Infants adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989, es reconeix el seu dret al descans, l'esplai, el joc i les activitats recreatives. A l'escola el temps del joc lliure té importància rellevant en el nostre dia a dia. No només es contempla com una mera activitat recreativa sinó que és l'essència mateix del seu pla intern i el seu aparell psíquic. Va ser la psicoterapeuta Melanie Klein (2001) qui a la primera meitat del s. XX per primera vegada va observar que la forma d'expressió natural de l'infant és el joc. És a més a més un mitjà de poder controlar i expressar les seves vivències internes per mitjà de la manifestació i elaboració de fantasies. Independentment de la importància d'aquesta troballa pel camp de la psicoanàlisi infantil, considerem que essent les coses així, el joc lliure és la millor manera de canalitzar, exterioritzar i donar ordre al seu món interior.

A més a més, el joc té una importància vital en el desenvolupament del caràcter social i personalitat que els infants s'aventuren a explorar, mantenir o canviar segons les seves experiències.

Des d'una altra línia argumental, les investigacions del psiquiatra Stuart Brown (2009), especialitzat en el joc i fundador del "National Institut for Play dels Estats Units", semblen confirmar aquesta hipòtesi en concloure que el joc és una activitat primària que emergeix d'esquemes inscrits en la nostra biologia. Per això, Brown l'equipara a altres funcions vitals com menjar o dormir en el sentit que es desenvolupa en algunes de les seves formes al marge de l'activitat intel·lectual conscient.

En el mateix marc de naturalització del joc, Javier Herrero (2012), sosté que, un cop satisfetes les funcions orgàniques d'aliment, descans i protecció, tots els mamífers—inclusa l'espècie humana—juguen espontàniament sobre tot per raons socials i personals. Així el joc—lliure o amb regles més o menys estrictes—és l'escenari de desenvolupament d'estratègies de vida en comunitat i aptituds emocionals essencials per a la mateixa com ara la confiança, la no violència, l'empatia, l'afecte, la justícia i la cooperació. A nivell personal, en el joc trobem satisfacció, relaxació, un espai de cerca personal o el sentit de pertinença, i també autosuperació i tolerància a la frustració.

4.4.4. Projectes

Projecte Educatiu de Centre, Ceip Rosa dels Vents 19/20

El treball per projectes que ja s'implementa també en alguns centres educatius de les Illes Balears va ser plantejat per primera vegada per W. H. Kilpatrick (1918) en una metodologia pedagògica molt influenciada per la psicologia funcionalista nord-americana. El mètode es fonamenta en la creença que els interessos dels infants han de ser la base per realitzar projectes d'investigació. Segons el mateix autor "[...] l'aprenentatge es produeix de millor manera quan és conseqüència d'experiències significatives, donat que això els permet als estudiants ésser copartípeps en la planificació, producció i comprensió d'una experiència".

Els acompanyants de l'escola compartim plenament les afirmacions d'aquest autor i, després d'haver comprovat l'eficàcia i beneficis d'aquest mètode en diversos projectes educatius abans que el nostre, pensem que és una de les millors maneres d'implementar el currículum per tal d'assolir de manera integrada les competències bàsiques de totes les àrees de coneixement i experiència.

Segons John Dewey (1989), un dels psicòlegs funcionalistes que més va influenciar l'obra de Kilpatrick, el treball per projectes no és una successió d'actes inconnexos, sinó una activitat coherentment ordenada, en què cada pas prepara la necessitat del següent i en què cadascun s'afegeix a allò que s'ha fet i ho transcendeix de manera acumulativa. I és així com funcionen els projectes en el nostre centre educatiu.

Considerem que les característiques del treball per projectes no està encara a l'abast de les capacitats maduratives dels infants d'Educació Infantil sense la directivitat constant dels acompanyants.

Disposam a l'abast dels infants diferents propostes de projectes amb activitats per resoldre. Aquestes activitats pretenen abordar de manera integral els diferents aspectes competencials de cadascuna de les àrees del currículum.

A mesura que els infants coneguin i assimilïn la dinàmica dels treballs d'investigació, poden fer propostes de diferents projectes i activitats que els agradaria fer.

El rol de l'acompanyant adult als projectes és el de facilitador del procés de vida que s'està donant als alumnes: guia, assessora, acompanya, etc.

La recerca d'informació pel desenvolupament del projecte pot suposar diferents sortides més enllà del recinte i horari escolar. I forma part del procés d'aprenentatge la planificació exhaustiva d'aquestes sortides.

Els projectes poden ser de molt diversa naturalesa, envergadura, durada o poden enllaçar-se amb altres projectes. En qualsevol cas sempre es fa a demanda dels alumnes, amb responsabilitat per la seva part i amb bones dosis de compromís i sempre acaba amb una activitat de síntesi a manera de registre del propi procés d'aprenentatge. El resultat pot ser un mural, pòster o una altra representació que reculli de manera resumida i visual els seu aprenentatge. Aquests mapes conceptuals, que engalanen les parets de l'escola, moltes vegades reflecteixen el fet que un interès dona pas a un altre interconnectat.

4.4.5. Tallers

Els tallers consisteixen en activitats temàtiques, algunes proposades pels acompanyants i d'altres pels infants. Poden ser conduïdes per l'alumnat, els acompanyants, les famílies o fins i tot persones externes a l'escola.

Pot haver diversos tallers proposats alhora i la seva durada és variable segons la naturalesa de l'activitat i la seva evolució. Com que a vegades es tracta de propostes externes als infants, són els acompanyants qui en últim terme decideixen la pertinència de continuar, reformular o acabar

un taller. Els tallers, com totes les activitats de l'escola, són de caràcter voluntari però tenen un número limitat de participants permesos. Per què els infants puguin organitzar el seu temps de dedicació a cada activitat i si hi ha places disponibles, hi ha una graella on surten tots els tallers que es fan al llarg de la setmana.

4.4.6. L'hora del conte

A l'última hora del matí es proposa un moment per explicar un conte. Tothom que ho desitgi hi pot anar, els infants que no volen escoltar-lo poden quedar a l'espai exterior fins que les seves famílies els vinguin a cercar.

És una ocasió més per a l'aprenentatge de les competències lingüístiques i de comunicació, i una ocasió més de relació social i convivència entre tota la comunitat educativa. De vegades constitueix un veritable repte d'autosuperació llegir-lo o escriure el nom del voluntari a la pissarra en què s'anuncia el conte. Però, a més a més, es recrea un locus màgic suspens en el temps on tothom qui participa entra a un món simbòlic carregat del nostre llegat cultural.

4.4.7. Assemblees

Les assemblees responen al desig de relació social de tipus horitzontal i en igualtat de drets i deures que s'intenta implementar en tota la comunitat socioeducativa.

Les exigències de la pràctica assembleària ens han fet considerar reservar aquesta activitat per als alumnes de primària, tot i que en les rotllanes dels més petits es comencen a assajar algunes pautes de comunicació de grup.

Els alumnes de primària decideixen un dia o moment a la setmana per fer assemblea. Les assemblees per als infants de comunitat de mitjans tenen un caire informatiu. Per a infants de comunitat de grans es proposa la participació per part de tots (es poden fer propostes de tallers, sortides, etc). En les assemblees és on es tracten els temes que més els preocupen o motiven. A les assemblees d'alumnes es discuteixen les regles, es reparteixen les tasques i es defineixen els drets i les obligacions. Això porta a tots els implicats a prendre responsabilitats vers a un mateix i vers el grup. Els acompanyants han de tenir cura que es respecti la participació i els drets de totes les persones.

Les assemblees són una eina molt important per a què els alumnes experimentin i treballin competències i valors i on viuen el què significa pertànyer a la societat.

4.4.8. Registres

Per finalitzar el dia, els infants de comunitat de mitjans i de grans, fan un registre diari per escrit de les seves experiències del dia. Considerem que aquest esforç de recuperació, síntesi, anàlisi i redacció té un gran valor per al desenvolupament de les capacitats d'aprenentatge, emocionals, personals i lingüístiques, a més a més del valor informatiu que té per als acompanyants a l'hora de fer les observacions i seguiment de cada alumne.

4.5. Forma i criteris d'observació de l'evolució de l'alumnat

a) Criteris d'observació i indicadors qualitatius.

La valoració dels processos d'aprenentatge de l'alumnat és contínua i global, per la qual cosa es té en compte especialment el progrés de l'alumne en el conjunt del seu desenvolupament. L'observació de cada nen individual té en consideració els següents elements, entre altres:

- Competències bàsiques de caràcter específic i transversal contemplades en el currículum.
- Habilitats socials. Inclouen ítems de registre com a resolució de conflictes, cerca de l'altre, treball en equip, etc.

Projecte Educatiu de Centre, Ceip Rosa dels Vents 19/20

- Estats emocionals. S'observa la gestió de desitjos, les seves motivacions, gestió de la frustració, necessitats afectives, etc.
- Hàbits. Quant al desenvolupament de la rutina del centre, cuidat del seu cos, alimentació, etc.

b) Observació contínua

El registre d'aquesta observació es fa de manera descriptiva, mitjançant unes plantilles en un full de càlcul dissenyades específicament per a respondre a les necessitats d'observació dels acompanyants i segons l'etapa educativa en la qual es troba l'alumne. El disseny de la plantilla, així com la resta d'aspectes del projecte educatiu són sotmesos a revisió i millora constant perquè siguin eficients i operatius d'acord amb les circumstàncies reals del projecte, sempre respectant les bases de la legalitat vigent i les línies pedagògiques i objectius bàsics traçats.

- **Registre material.** Aquesta eina és una peça clau per a la nostra avaluació. Tenim 1 registre en cadascun dels espais. Aquest registre s'empra per mesurar la freqüència amb la qual cadascun dels alumnes passa pels diferents materials que hi ha en aquest espai. D'aquesta manera sabem si un infant ha passat per l'espai de mitjans, quins materials ha utilitzat i quins continguts curriculars ha treballat. Aquest registre el resollem en una taula de doble entrada: en l'eix horitzontal reflectim tots els materials d'un espai en concret ordenats de menor a major dificultat i en l'eix vertical el nom de cadascun dels infants.

- **Registres mensuals.** Tota la informació recollida en els anteriors registres, la passem a una taula Excel i elaborem un informe mensual, el qual lliurem a les famílies i que representa de manera gràfica i percentual (són uns gràfics tipus "formatgets") els tallers que han realitzat els infants al llarg d'aquell mes. Aquest registre ajuda les famílies a tenir una informació més actualitzada sobre la feina que estan realitzant els seus fills. Aquests registres venen acompanyants d'un buidatge que s'actualitza de manera trimestral sobre els continguts que s'hi estan treballant.

- **Registres de tallers.** Així també cada matí registrem els tallers als quals es van apuntant els infants. En el registre mensual dels formatgets anotem quins tallers i quina quantitat han realitzat els infants durant aquest mes.

- **Llibreta de l'acompanyant.** Cada adult porta amb si una llibreta en la qual hi ha reflectides unes pautes d'observació que ens permeten moderar allò que realment ens interessa conèixer del nostre alumnat. Aquestes pautes fan referència a:

-Accions concretes. D'aprenentatge (materials, temps, autoavaluació, frustració, progressió, previsió de pròxims materials...); comportament (accions concretes), interacció social (vincles, amb qui està, què fa...); d'individualitat (característiques comportamentals quan està sol).

-Observació grupal. Dels integrants i la dinàmica de grup que es desenvolupa.

-Observació dirigida. Dels objectius a complir amb un material o proposta concreta.

-També tenim en compte altres paràmetres com: motricitat (tonicitat muscular, preferència lateral de mà, ull, oïda, peu, patrons motrius), expressió oral (to de veu, estructura de la frase, dislàlies, pragmàtica) i específics de cada ambient (joc simbòlic, càlcul, lectoescriptura, expressió artística...).

c) Seguiment de l'observació i periodicitat. Sobre la base de tots els registres diaris, cada trimestre es fa un repàs global. Així, s'obté un resum de cada alumne en una fase inicial, mitjana i final de curs escolar, amb la finalitat d'observar línies evolutives generals i tendències en la progressió del desenvolupament del nen. Amb aquesta informació els acompanyants acorden almenys una trobada amb els pares i mares per a poder

Projecte Educatiu de Centre, Ceip Rosa dels Vents 19/20

transmetre aquesta informació i completar la visió que els acompanyants tenen de l'alumne amb el feedback i la visió que d'ell tenen des de casa.

D'aquesta manera, considerem l'avaluació com un procés d'observació, sense judici, per a poder acostar-nos al procés d'evolució global del nen. L'evolució sempre és personal i a l'hora d'observar la tenim en compte el punt d'inici i el desenvolupament posterior.

- Posades en comú. Una vegada en setmana ens reunim tot el professorat per a parlar sobre els alumnes. En aquestes reunions bolquem tota aquella informació que hem anat recollint en les nostres llibretes en cadascun dels espais (cada adult és el referent d'un espai) i totes aquelles que considerem. Una dada important és que anem parlant de tots els nens, sense excepció, a vegades en un dia només parlem sobre 5 infants, però per a nosaltres és important parlar de tots i cadascun dels infants, volem evitar el centrem en parlar sol sobre aquells que criden més la nostra atenció.

- Avaluacions trimestrals. De manera trimestral elaborem un informe descriptiu per a les famílies el qual conté 3 valoracions:

- Les valoracions dels alumnes sobre els diferents espais,
- Les observacions realitzades per cadascun dels acompanyants en els diferents espais i en els diferents tallers.
- Una valoració perquè empenin les famílies i ens sigui retornada per a analitzar per l'equip de mestres.

d) Acte-observació

Cada dia, abans de finalitzar la jornada escolar, els nois dels grups de més edat registren en una llibreta destinada per a aquesta tasca les seves vivències del dia. És el moment en el qual els nens poden detenir-se a: pensar, verbalitzar, resumir i redactar com s'han sentit durant el dia tant a nivell físic com emocional, recordar quins han estat les vivències més importants de la seva jornada, autoavaluar els aprenentatges i habilitats que han adquirit, les majors dificultats que s'han trobat durant els tallers, projectes i activitats socials que han desenvolupat, registrar possibles conflictes o experiències socials que han viscut...

Cada infant registra el seu progrés al seu nivell i ritme. Ho fa amb el suport de l'acompanyant de referència del seu grup i uns altres, que l'ajudarà amb els dubtes en l'escriptura i els facilitaràn les eines que necessiten per a dur a terme la tasca. Si es considera oportú, l'acompanyant de referència pot revisar l'evolució d'aquests registres conjuntament amb els autors d'aquests. D'aquesta manera es pot treballar l'observació de l'evolució pròpia i / o reprendre moments del camí de manera profitosa.

4.6. Atenció a la diversitat

Per tot el descrit amb anterioritat, l'atenció a la diversitat no constitueix un pla d'implementació en casos excepcionals, sinó que està al cor de la metodologia pedagògica en si mateixa i de l'observació de cada infant en particular. L'atenció a la diversitat és el modus operandi general del centre. Aquest apartat el trobam més desenvolupat en el PAD (Pla d'atenció a la diversitat).

5. PROJECTE LINGÜÍSTIC

S'ha encetat una tasca de revisió i actualització del Pla lingüístic que està previst acabar durant el curs 2019-2020. Aquesta tasca està coordinada per la mestra Margalida Estelrich i Montserrat Mozo Fornari.

6. Pla d'acció tutorial

L'acció tutorial del centre s'aborda en tres àmbits diferents: al grup d'alumnes i els alumnes individuals, al claustre de professorat i amb les famílies.

Aquest apartat està desenvolupat en el document de PAT (Pla d'acció tutorial)

6.1. Tutoria de grup i individual

Cada setmana l'adult referent d'assemblea, dóna un espai d'autoreflexió conjunta on es pot parlar dels interessos, estats anímics i qualsevol procés que es vagi desenvolupant i es vulgui compartir. Cada un dels infants reben el seu suport, sense que això impliqui que és l'única persona acompanyant a qui es poden dirigir.

6.2. Tutoria dintre del claustre d'acompanyants

Fora de l'horari escolar els acompanyants comparteixen la informació més rellevant que s'ha donat als espais. De manera que cada tutor pugui recollir periòdicament diferents mirades dels seus infants.

6.3. Tutoria i famílies

Al nostre projecte comú entenem que l'escola i les famílies conformen un sistema de relacions on ens integrem tots els seus elements individuals constitutius. Per això, la comunicació entre l'equip pedagògic i la família és constant, fluida i bidireccional. Comprèn una entrevista inicial abans d'iniciar el primer curs, entrevistes trimestrals, trobades pedagògiques, intercanvis diaris d'informació rellevant i entrevistes puntuals sempre que sigui requerit per part dels acompanyants o la família per tal d'abordar algun dubte concret.

Pel que fa al seguiment oficial de l'evolució del infant, la persona tutora es reuneix amb les famílies per a contrastar i ampliar la visió de l'infant i el seu recorregut. La persona de referència està disponible tant per als infants com per a les famílies per parlar el que sigui necessari fora d'aquests moments establerts.

7. Pla de convivència (pendent de la seva elaboració)

8. ROF (pendent de la seva elaboració)

9. Altres col.laboracions

9.1. PIP

Des de fa 4 cursos formam part de la xarxa de centres que duu a terme projectes d'innovació pedagògica.

La nostra inclusió dins el programa no va ser tant per iniciar una tasca d'innovació perquè ja la veníem fent sinó per posar-nos en contacte amb altres escoles i compartir reflexions i actuacions.

La posada en marxa del pla es converteix en una oportunitat perquè els centres posin en pràctica les actuacions necessàries per:

- Millorar l'aprenentatge dels alumnes en termes de desenvolupament de totes les competències, especialment, les fonamentals per aprendre a ser, aprendre a fer, aprendre a conviure i aprendre a aprendre.
- Reorganitzar la feina en equip i cooperativa dels professors.
- Promoure la participació de tota la comunitat educativa, especialment de les famílies.
- Obrir-se a l'entorn a través de projectes i col.laboracions amb altres centres educatius i entitats de la zona (serveis socials, centre de salut, associacions, etc.).

9.2. Projecte Treball per projectes amb el suport de la biblioteca escolar

Enguany ens hem adherit a la convocatòria de “Treball per projectes amb el suport de la biblioteca escolar” donat que una de les propostes que oferim als infants és l’elaboració de projectes a través dels llibres i materials que tenen al seu abast

Els objectius d’aquest programa són:

- a. Impulsar que les biblioteques escolars facilitin el disseny i desenvolupament de programes per a l’adquisició de la competència informacional en l’ús, tractament i producció de la informació en els diferents suports i formats, així com les possibilitats que ofereix la biblioteca per a la incorporació de metodologies innovadores conseqüents amb les necessitats educatives actuals.
- b. Conèixer la contribució de la biblioteca escolar a l’adquisició i desenvolupament de les competències informacionals.
- c. Aprendre a dissenyar projectes d’investigació des de la biblioteca escolar, projectes documentals integrats (PDI), com a instruments per generar i estimular les noves formes d’aprenentatge d’acord amb la societat de la informació.
- d. Dissenyar i implementar un projecte documental integrat en què sigui present la participació de la comunitat educativa.
- e. Formar el professorat implicat en el programa en els coneixements necessaris per dissenyar el seu projecte documental integrat i la seva aplicació.
- f. Dotar els centres participants d’una aportació econòmica destinada a l’aplicació del projecte.
- g. Oferir un espai de reflexió entorn dels diferents aspectes de la biblioteca escolar.

9.3. Centre col·laborador de la universitat

Des de l’any passat estem adherits a la convocatòria de centres col·laboradors de la UIB. Aquesta convocatòria ens dona prioritat a l’hora de ser centre receptor de practicants de la UIB i estableix una col·laboració amb el centre docent mitjançant processos de recerca que han de menester algunes assignatures de magisteri.

Els objectius de la present convocatòria són:

- Implicar els centres educatius d’educació infantil i de primària de les Illes Balears en la formació inicial dels mestres des d’una perspectiva holística que vagi més enllà dels períodes de pràctiques dels alumnes de la UIB.
- Fomentar l’apropament dels equips docents dels estudis de mestre de la Facultat d’Educació de la UIB als centres educatius d’educació infantil i primària de les Illes Balears.
- Millorar la coordinació, la col·laboració i el treball compartit entre els centres educatius i els estudis d’educació infantil i d’educació primària de la UIB.
- Crear la condició de centre col·laborador de la UIB en la formació inicial dels estudis de mestre d’educació infantil i d’educació primària.
- Establir sinergies de treball col·laboratiu entre els centres docents i els equips docents dels estudis de mestre de la UIB per tal d’iniciar projectes conjunts que possibilitin la millora mútua.

9.4 Estades pedagògiques

Enguany ens hem adherit a aquest programa establint parella pedagògica amb el Ceip Talaiot per donar forma a una activitat d’observació entre iguals que ja venim fent des de fa 4 anys.

Els objectius del programa són:

Projecte Educatiu de Centre, Ceip Rosa dels Vents 19/20

- a) Facilitar al professorat la possibilitat d'observar de forma directa altres metodologies, enfocaments didàctics en els processos d'aprenentatge dels alumnes i l'organització dels centres.
- b) Afavorir la innovació educativa a partir de l'aprenentatge entre iguals entre els docents de les Illes Balears.

9.5. Edulab

Enguany ens han convidat a formar part d'un grup actiu dins el PIP per tal de dur a terme actuacions concretes amb la Conselleria i per tal de fer arribar les nostres necessitats com a centres innovadors que som.

10. Bibliografia

- Bronfenbrenner, U. (1982). *La ecología del desarrollo humano*. Barcelona: Paidós.
- Brown, S. i Vaughan, C. (2009). *Play. How it shapes the brain, opens the imagination and invigorates the soul*. New York: Avery Books.
- Case, R. (1989). *El desarrollo intelectual. Del nacimiento a la edad madura*. Barcelona: Paidós.
- Coste, J. C. (1977). *La psychomotricité*. Paris: PUF.
- Delors, J. (1996). "Los cuatro pilares de la educación" en *La educación encierra un tesoro. Informe a la UNESCO de la Comisión internacional sobre la educación para el siglo XXI*, Madrid: Santillana/UNESCO. pp. 91-103.
- Donaldson, M. (1978). *La mente de los niños*. Madrid: Morata.
- Eberhart, F. i Kapelari, B. (2010). *Handbuch Freie Alternativschulen*. Ed. Renate Götz Verlag.
- Herrero, J. (2012). *La intel·ligència del joc*. Alicante: Ojo de Agua en <http://ojodeagua.es/>
- James, W. (1989). *Principios de psicología*. México, D. F: Fondo de Cultura Económica.
- Klein, M. (2001). *El psicoanálisis de niños*. Barcelona: Paidós.
- Kumar, Satish (2014). *Tierra, alma, societat*. Barcelona: Kairós.
- Maturana, H. i Varela, F. (1984). *El árbol del conocimiento. Las bases biológicas del entendimiento humano*. Buenos Aires: Editorial Universitaria i Lumen.
- Miller, M. (1987). *Argumentation and Cognition*. A M. Hickmann (Ed.), *Social and Functional Approaches to Language and Thought*. New York: Academic Press
- Sáiz, M., Sáiz, D. i Mülberger, A. (1995). *Historia de la Psicología. Manual de Prácticas*. Badalona: Eduard Fabregat Editor.
- Verden-Zöllner, G. i Maturana, H. (2003). *Amor y juego. Fundamentos olvidados de lo humano*.
- *Desde el patriarcado a la democracia*. Buenos Aires: Ed. J. C. Sáez.
- Vygotski, L. S. (1989). *El desarrollo de los procesos psicológicos superiores*. Barcelona: Crítica.
- Verden-Zöllner, G. i Maturana, H. (2003). *Amor y juego. Fundamentos olvidados de lo humano. Desde el patriarcado a la democracia*. Buenos Aires: Ed. J. C. Sáez.
- Vygotski, L. S. (1989). *El desarrollo de los procesos psicológicos superiores*. Barcelona: Crítica.
- Projecte Educatiu de Centre de l'Escola Espai Obert La Serra

Acta aprovació del PEC

El Projecte Educatiu de centre ha estat actualitzat pels acompanyants del Ceip Rosa dels Vents durant el curs 2019-20 i ha estat aprovat per unanimitat a dia

I perquè així consti es certifica amb aquesta acta.

Colònia de Sant Pere, 11 de Desembre de 2019

Esther Zarrías Ruiz,
Directora Ceip Rosa dels Vents